UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Kielisalkku kainaloon!

Professori Ritva Kantelinen, yliopisto-opettaja Mari Kuusimäki
Itä-Suomen yliopisto /Opetushallitus

Kielisalkku kainaloon! –koulutus

Koulutus perehdyttää eurooppalaisen kielisalkun

- taustaan
- tavoitteisiin
- rakenteeseen
- sisältöihin
- pedagogiikkaan
- mahdollisuuksiin (itse)arvioinnissa
- työkalujen käyttöönottoon ja juurruttamiseen kouluissa.

Eurooppalaisen kielisalkun aktiivinen hyödyntäminen

- Sähköisen materiaalin julkaisu 2012 ja päivitys 2023
- Opettajien verkostoituminen
- Erilaiset kieliverkostot
- Tiivis yhteydenpito
  - Kokemukset
  - Kehitystyö
  - Työpaja kokemuksista
  - Annamari Kajasto (annamari.kajasto@oph.fi)

Eurooppalainen kielisalkku

- **Monikielisyyden ja -kulttuurisuuden pedagoginen ja dokumentoiva työkalu**
- **Euroopan komission kehittämä järjestelmä, jonka avulla opiskelijat ja työntekijät voivat osoittaa osaamisensa työmarkkinoilla ja koulutuksessa, yhtenä osana kielipassi.**
  - European language portfolio
  - Europass CV
  - Europass Language Passport

European Language
ORTFOLIO
Européer
des Langu

europass

Eurooppalainen kielisalkku perusopetuksessa

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet.
Opetushallitus 2014.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf

.....

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutokset ja täydennykset koskien A1-kielen opetusta vuosiluokilla 1-2. Opetushallitus 2019.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_vuosiluokkien_1-2_a1-kielen_opetussuunnitelman_perusteet.pdf

EUROOPPALAINEN KIELISALKKU (EKS)

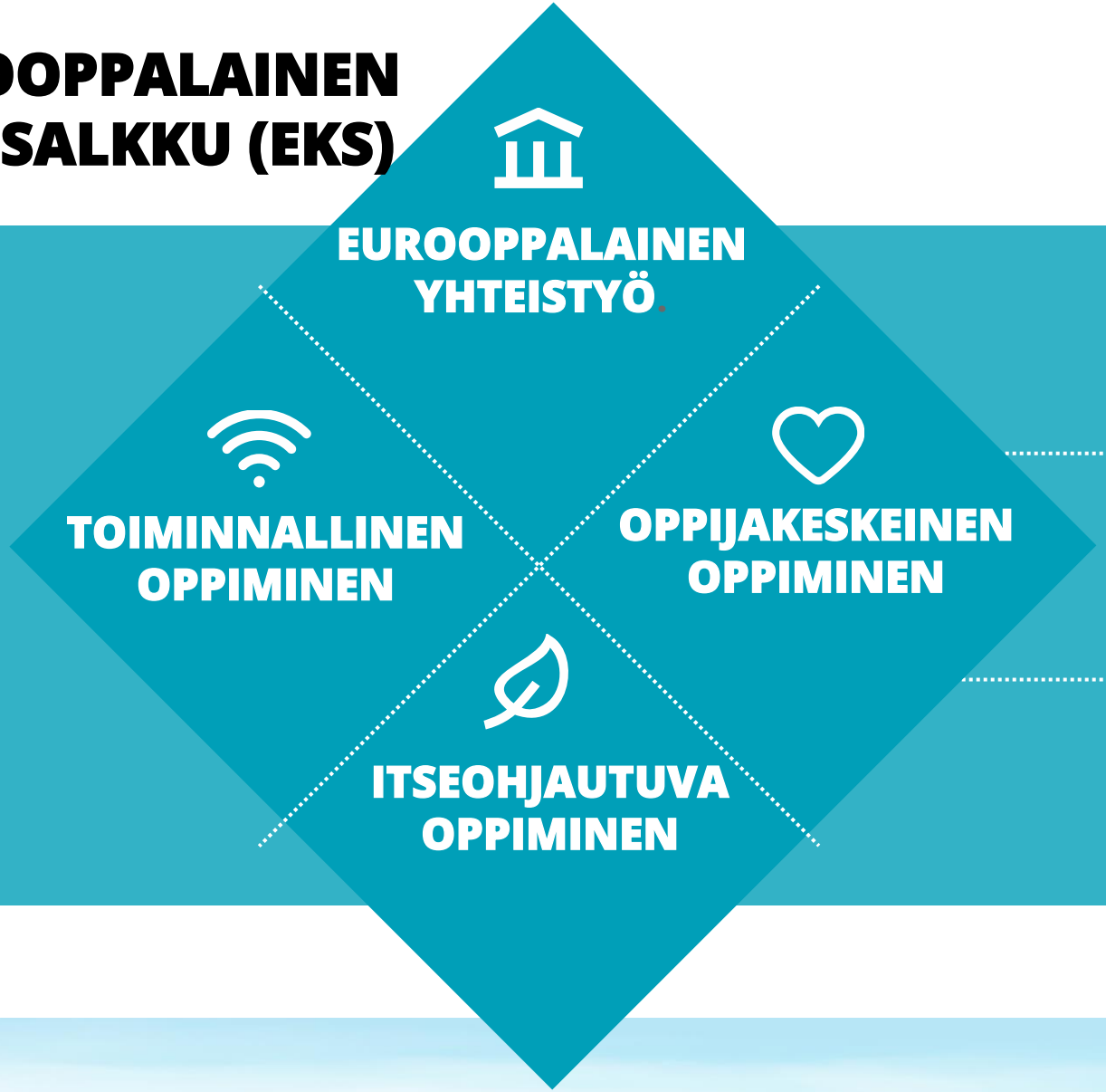

KIELTEN OPISKELUN

SUUNNITTELU

TOTEUTTAMINEN

KEHITTÄMINEN

Kielisalkku –kieltenoppimisen matkakertomus

OPPIJAKESKEINEN	AUTENTTINEN AINEISTO	KIELELLINEN KOMPETENSSI JA MONINAISUUS	KULTTUURINEN KOMPETENSSI
Oppilaan kokoama	Oppilaan arvioima	Oppilaan kokemukset	Oppilaan opiskelutaidot

Vieraiden kielten oppimisprosessi

Oppilas kielenkäyttäjänä ja ihmisenä

Opiskelun tuloksellisuus

Opettajalle mahdollisuus tutustua oppilaisiin

Kielikasvatuksen näkökulma

Language education emphasizes meaningful learning that is based on personal experience, social interaction and reflection. It aims at all-around human growth.

(Kantelinen & Hildén, 2016, p. 159)

Kielikasvatus osana Euroopan neuvoston kielikoulutuspoliittisia linjauksia

- Kielikasvatukseen liittyy ajatus yksilöiden ja yhteisöjen monikielisyydestä (Mustaparta ym. 2015)
- Keskeinen Euroopan neuvoston kielikoulutuspoliittinen tavoite: **Yksilön monikielinen (plurilingvaalinen) kompetenssi**
  - Äidinkielen ja muiden kielten sekä murteiden eritasoinen hallinta
  - Ihanteena ei ole äidinkielisen puhujan kaltainen kielitaito muissa kielissä, vaan kielirepertuaari, jossa yksilö hallitsee jollakin tasolla vähintään kahta kieltä äidinkielensä lisäksi
  - Vähäisenkin kielitaidon rohkea käyttö
  - Kaikkien kielellisten resurssien ja puhujien yhteisen kielirepertuaarin käyttö sujuvan viestinnän edistämiseksi
    - Oppilaiden omien äidinkielien näkyväksi tekeminen

Paljon muutakin kuin itse kielen oppimista!

- Kielikasvatuksen tavoitteena kulttuurienvälinen oppiminen - auttaa oppijaa kasvamaan oman äidinkielensä ja kulttuurinsa asettamien rajojen yli (Kaikkonen 2005, 49)
  - Vierasta kieltä oppiessa yksilön **kulttuurikuva laajenee kahteen suuntaan**
    - Tiedot ja taidot vieraasta kielestä/kulttuurista
    - Tietoisuus oman kielen/kulttuurin erityispiirteistä
  - Vieraan kielen opetuksen **tavoitteet kattavat useita yleispedagogisia tavoitteita**
    - Esim. taito asettua toisen asemaan, oman kulttuuri-identiteetin pohdinta ja rakentaminen, kulttuurisen moninaisuuden kunnioittaminen, aito vuorovaikutus ja yhteisöllisyys (Mustaparta ym. 2015, 11)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014
Kielten oppimäärien opetuksen tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet

Mitä hyötyä kielisalkusta on oppilaille?

Oppimaan oppiminen

- opin tunnistamaan ja käyttämään itselleni sopivia ja hyödyllisiä työskentelytapoja
- opin arvioimaan ja arvostamaan osaamistani
- itsetuntemukseni kehittyy: tämän osaan, tätä pitää vielä harjoitella
- opin tekemään toiminnallista kielitaitoani näkyväksi
- opin analysoimaan ja ymmärtämään oppimistani
- rohkaistun käyttämään vähäistäkin kielitaitoani

Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

- opin tunnistamaan, hyödyntämään ja arvostamaan omaa kieli- ja kulttuuritaustaani
- opin arvostamaan maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta
- saan positiivisia kokemuksia eri kielistä ja kulttuureista

Koulun ulkopuolinen oppiminen tulee näkyväksi

Mitä hyötyä kielisalkusta on huoltajille ja opettajille?

Huoltajille

- tehostaa ja tukee kodin ja koulun välistä yhteistyötä
- auttaa lapsen opiskelun tukemisessa ja kannustamisessa
- perehdyttää koulun kieltenopintoihin ja niiden tavoitteisiin
- tuo näkyväksi lapsen kielellistä ja kulttuurista taustaa ja osaamista
- syventää ymmärrystä kielellisestä ja kulttuurisesta moninaisuudesta

Opettajille

- tukee opetus- ja ohjaustyötä
- antaa mahdollisuuden tutustua oppilaisiin yksilöinä ja osana ryhmää
- edistää oppilaantuntemusta: tutustuttaa yksittäisiin oppilaisiin kielten käyttäjänä ja oppijana auttaa opetuksen räätälöintiä oppilaiden yksilöllisiin tarpeisiin
- auttaa arvioinnissa: kriteeriviitteisesti, can do –henkisesti, itsearviointia ja vertaispalautetta hyödyntäen

Kirjallisuutta aiheeseen liittyen

- A1-englanti suomenkielisen perusopetuksen vuosiluokilla 1–6 . A1-engelska i den finskspråkiga grundläggande utbildningen i årskurserna 1–6. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2021:12.
- A1-finska i den svenskspråkiga grundläggande utbildningen i årskurserna 1–2 _ A1-finska ruotsinkielisen perusopetuksen vuosiluokilla 1–2. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2021:14.
- CEFR 2001= Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Council for Cultural Co-operation. Educational Committee. Modern Languages Division. Strasbourg. http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/cadre1_en.asp

  See also…

  - https://rm.coe.int/1680697fca (focus on young learners aged 7-10 years)
- CEFR 2018=COMMON EUROPEAN FRAMEWORK OF REFERENCE FOR LANGUAGES: LEARNING, TEACHING, ASSESSMENT COMPANION VOLUME WITH NEW DESCRIPTORS https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors-2018/1680787989
- CEFR 2020: Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Companion volume. Language Policy Programme Education Policy Division Education Department Council of Europe. https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4
- EVK 2003=Eurooppalainen viitekehys. Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteinen eurooppalainen viitekehys. 2003. Helsinki: WSOY.
- Hildén, R. & Hahl, K. (toim.) 2020. Kielididaktiikan katse tulevaisuuteen: Haasteita, mahdollisuuksia ja uusia avauksia kielten opetukseen. Suomen ainedidaktisen tutkimusseuran julkaisuja 17. https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/312321/Ainedidaktisia_tutkimuksia_17_Kielididaktiikan%20katse%20tulevaisuuteen.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Hildén, R. & Salo, O-P. (toim.) 2011. Kielikasvatus tänään ja huomenna. Opetussuunnitelmat, opettajankoulutus ja kielenopettajan arki. Helsinki: WSOYpro.
- Jaatinen, R., Kohonen, V. ja Moilanen, P. (toim.) 2008. Kielikasvatus, opettajuus ja kulttuurienvälinen toimijuus. Helsinki: OKKA.

Kielisalkun rakenne

Päivitetty kielisalkkumateriaali julkaistaan syksyllä 2023

E
S
E L P

E
K
S
S
E
L
P

Itsearviointilistat

Kieltenoppimiskertomus

Työkansio

Kielipassi

Opettajalle

Kieltenoppimiskertomus

Työkansio

Itsearviointilistat, vuosiluokat 3-6

Tällä sivulla:

- Mikä on itsearviointilista?
- Opettajan ohje
- Taitotaso esi-A1
- Taitotaso A1
- Taitotaso A2
- Taitotaso B1

Jaa

Kuvat Kaisa Rekinen

Kieltenoppimiskertomus, Vuosiluokat 7-9

Tällä sivulla:

Mikä on kieltenoppimiskertomus?

Opettajan ohje

Itsearviointilistat

Työkansio

Kielipassi

Kieltenoppimiskertomus

Itsearviointilistat

ESIOPETUS JA VUOSILUOKAT 1-2 A1

Esiopetus ja vuosiluokat 1-2 A1

- Kuullun ymmärtäminen
- Puhuminen
- Suullinen vuorovaikutus

VUOSILUOKAT 3-6 A1

Vuosiluokat 3-6 A1

- Kirjoittaminen
- Kirjallinen vuorovaikutus
- Kuullun ymmärtäminen
- Puhuminen
- Suullinen vuorovaikutus
- Luetun ymmärtäminen

VUOSILUOKAT 3-6 A2

Vuosiluokat 3-6 A2

- Kirjoittaminen
- Kirjallinen vuorovaikutus
- Kuullun ymmärtäminen
- Puhuminen
- Suullinen vuorovaikutus
- Luetun ymmärtäminen

Itsearviointilistat

VUOSILUOKAT 7-9 A1

Vuosiluokat 7-9 A1

- Kirjoittaminen
- Kirjallinen vuorovaikutus
- Kuullun ymmärtäminen
- Puhuminen
- Suullinen vuorovaikutus
- Luetun ymmärtäminen

VUOSILUOKAT 7-9 A2

Vuosiluokat 7-9 A2

- Kirjoittaminen
- Kirjallinen vuorovaikutus
- Kuullun ymmärtäminen
- Puhuminen
- Suullinen vuorovaikutus
- Luetun ymmärtäminen

VUOSILUOKAT 7-9 B1

Vuosiluokat 7-9 B1

- Kirjoittaminen
- Kirjallinen vuorovaikutus
- Kuullun ymmärtäminen
- Puhuminen
- Suullinen vuorovaikutus
- Luetun ymmärtäminen

Kielipassi

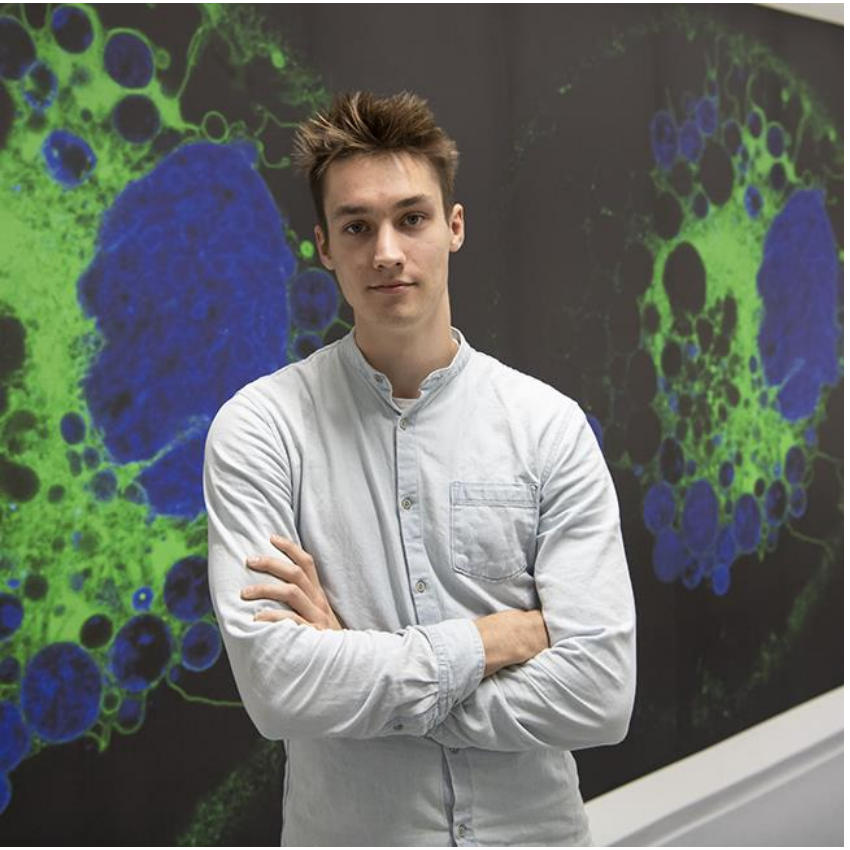

- Näitä kieliä osaan!
- Oppilas arvioi taitojaan osaamissaan kielissä kriteeripohjaisesti eurooppalaisen viitekehyksen taitotasokuvausten avulla

Kantelinen, R., Kajander, K., Wallinheimo, K. & Elgundi, Z. (2020). Kielisalkun uusi tuleminen perusopetuksen vuosiluokille 1–6. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 11(2).
Saatavilla: https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-maaliskuu-2020/kielisalkun-uusi-tuleminen-perusopetuksen-vuosiluokille-1-6

Työkansio

- Nämä tehtävät ovat minulle tärkeitä!
- Oppilas havainnollistaa ja konkretisoi valitsemiansa oppimistehtäviä esim. multimodaalisesti esitettyjen piirrosten, kuvien, äänitteiden ja tekstien avulla.

Kantelinen, R., Kajander, K., Wallinheimo, K. & Elgundi, Z. (2020). Kielisalkun uusi tuleminen perusopetuksen vuosiluokille 1–6. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 11(2). Saatavilla: https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-maaliskuu-2020/kielisalkun-uusi-tuleminen-perusopetuksen-vuosiluokille-1-6

Kieltenoppimiskertomus

- Näin opiskelen ja opin!
- Oppilas suunnittelee, asettaa tavoitteita, seuraa, pohtii ja arvioi työskentelynsä onnistumista ja tuloksia.

Kantelinen, R., Kajander, K., Wallinheimo, K. & Elgundi, Z. (2020). Kielisalkun uusi tuleminen perusopetuksen vuosiluokille 1–6. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 11(2). Saatavilla: https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-maaliskuu-2020/kielisalkun-uusi-tuleminen-perusopetuksen-vuosiluokille-1-6

Kieltenoppimiskertomus

- Kieltenopiskelun edistyminen
- Oman opiskelun pohdinta ja reflektointi
  - itsenäisesti
  - parin kanssa
  - yhdessä muiden kanssa
- Lomakkeita, joissa oppilas kertoo omista kokemuksistaan ja tavoitteistaan
- Kuvia, videoita, piirroksia

Vuosiluokat 1-2 sekä 3-6

- Opettaja haastattelee oppilaita ryhmänä ja yksitellen (lomake)
  - Monet kielet ympärilläni
  - Monet kielet käytössäni
  - Kieliä oppimassa

Vuosiluokat 7-9

Kuusi osaa A-F

- A) Monet kielet ympärilläni
- B) Monet kielet käytössäni
- C) Taitoni toimia vuorovaikutuksessa
- D) Kokemuksiani kielellisestä ja kulttuurisesta moninaisuudesta
- E) Kieliä oppimassa
- F) Tavoitteitani kielten opiskelulle

Language biography -kokeilu

- **UEF aineenopettajakoulutus ja kansainvälinen maisteriohjelma Early Language Education for Intercultural Communication (ELEIC) syksy 2022**
- Visual/Audiovisual language biography
  - Kuvia, 360, videoita, piirustuksia, karttoja, linkkejä
  - Erilaisia äänitiedostoja (kertojanääni, haastattelu, äänimaisemia)
  - Digitaalinen alusta ja visuaalinen ilme

✓Oppilaan tuntemus
✓Oppilaiden itsetuntemus
✓Erilaiset taidot yli oppiainerajojen, motivaatio

How to make your own Language Biography

Step 1: Choose an app or website

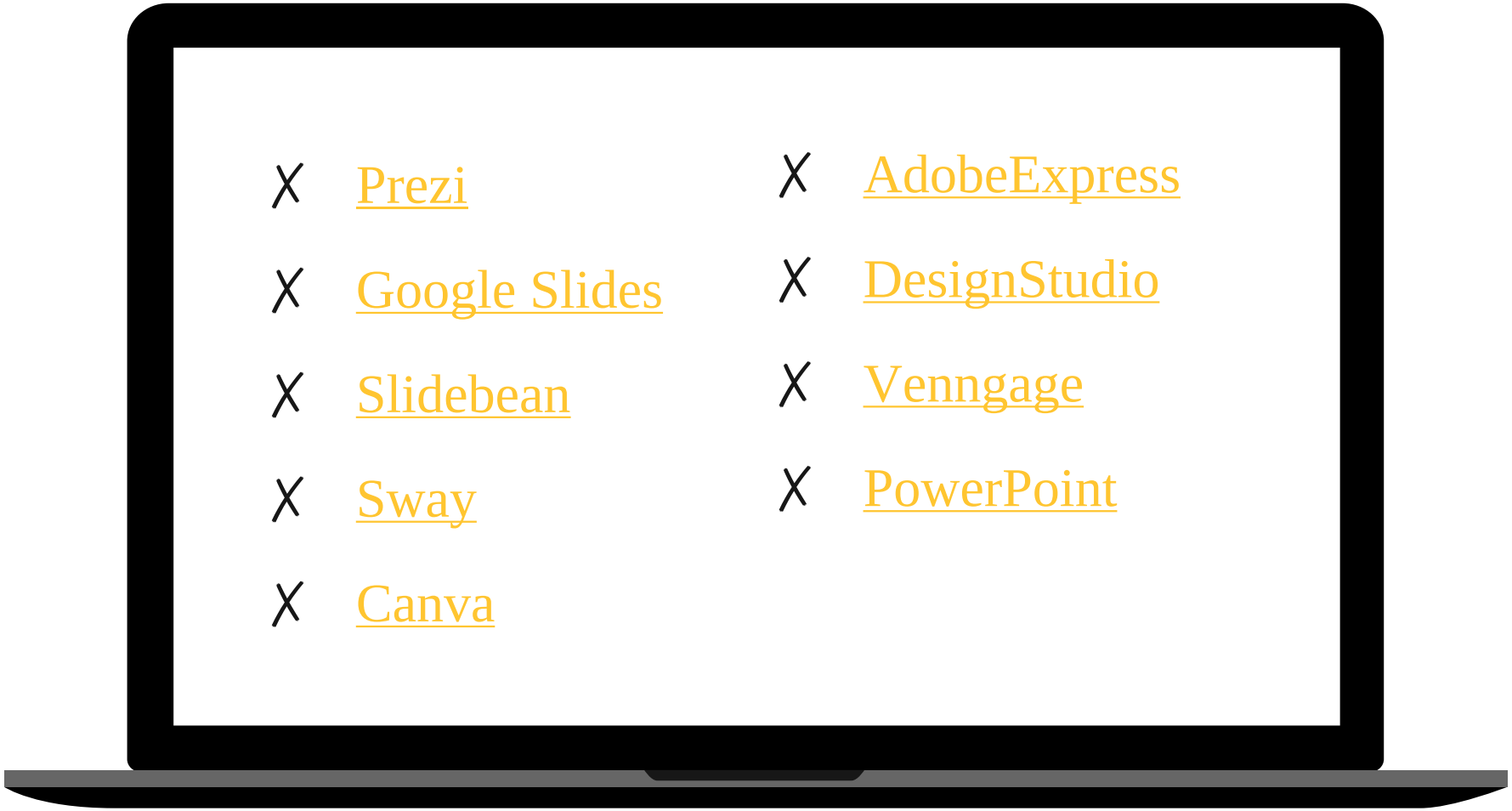

Tagging 360°

- Thing Link
- Arts & Culture Expeditions

Step 5: Think about your intercultural experiences

In and outside Finland

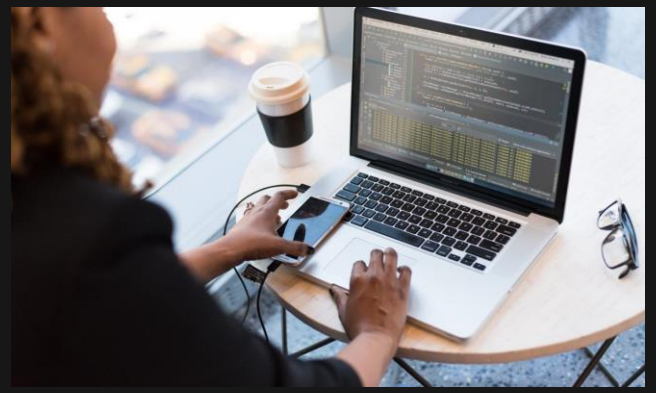

What languages and cultures have I encountered so far?

European cultures and languages, Asian cultures and languages, etc.

Where and when did I come into contact with this language or culture?

On television, living in that country, tourists from European countries, from the internet, magazines, messengers, social media, etc.

What did I experience, hear, and see?

Special, funny, uncomfortable, interesting, similarities and differences between the cultures, music, art, etc.

Audio and Video

VivaVideo

TELL

Step4
Set your future language learning goals.

- What other languages would I like to learn?
- When will I achieve my goals?
- What should I do to achieve my goals?
- Where do I use the languages I already know?

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Kiitos

ritva.kantelinen@uef.fi
mari.kuusimaki@uef.fi